

**SURINAAMSCHE
GOVERNEMENTS**

**COURANT EN
ADVERTENTIE BLAD.**

Gouvernements-Secretario.

Paramaribo, den 17 September 1858.

Bij Gouvernements-Resolutie dd. 15 dezer maand No. 3, is, onder de nadere goedkeuring des Konings,

1o. Aan de Heeren J. E. H. Hubert en H. Gilhuys Gz., verleend een *cervol* ontslag als 2o. Luitenants der divisien *beneden Commewijne* en *boven Cottica* en *Perica*, en zijn

2o. benoemd tot 2o. *Luitenants*: in eerstgemelde divisie de voornoemde Heer H. Gilhuys Gz. en in de tweede de Heer S. G. Klein.

Bij afwezigheid van den Gouvernements Secretaris,

De Hoofd-Commies,
J. E. WESENHAGEN.

Gouvernements-Secretario.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.

17 Sept. Van de slavin *Rosalie*, geboren in 1821, dochter van *Carolina*, en hare kinderen: *Arnoldus*, geboren in 1841, *Willem*, geboren in 1843 en *Maria Petronella* geboren in 1846, toebehoorende aan G. S. de Veer.

» » Van de slavin *Louisa*, geboren in 1815, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan plant. *Vreeland*, divisie *Boven Suriname* en *Thorarica*.

» » Van het slavenkind *Jacoba*, geboren in 1857, dochter van *Sophietje*, toebehoorende aan R. M. Oliviera,

» » Van de slavin *Kaatje*, geboren in 1785, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan plant. *Poelwijk*, divisie *Boven Cottica* en *Perica*.

Bij afwezigheid van den Gouvernements Secretaris,

De Hoofd-Commies,
J. E. WESENHAGEN.

Tweede Afkondiging.

Gouvernements-Secretario.

Paramaribo, den 20 September 1858.

Ten gevolge van het daartoe door T. J. P. Resad gedaan verzoek, zijn *Brieven van Manumissie* verleend geworden aan de slavin *Gratia*, geboren in 1806, dochter van *Santje*, toebehoord hebbende aan de Gouvernements Plantage *Catharina Sophia*; Zullende gemelde gemanumitteerde voort-

aan de namen voeren van:

Jacoba Gratia Resad.

Bij afwezigheid van den Gouvernements Secretaris,

De Hoofd-Commies,
J. E. WESENHAGEN.

Gouvernements Secretario.

Post-Mantoor.

De per de Koloniale Schroefstoomboot *Paramaribo*, Kapt. J. F. Meijer, via *Coronie* en *Nickerie* naar *Demerarij* te verzenden *Brievenpakketten*, zullen op DINGSdag den 21 dezer, des middags ten 12 URE worden gesloten.

Paramaribo, den 18 September 1858.

De Ambtenaar tijdelijk belast met de Postrij,

E. C. WESENHAGEN.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 19 September 1858.

Op den 10den September 1858, is aan teekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Mr. Johannes Mattheus Jansen Eijken Sluïters
en

Helena Eliza de Hart.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

J. F. SAILE VANIER.

Tweede Afkondiging.

POLITIE.

Gedurende de afgelopen week is bij de Politie opgaaf gedaan dat zich uit de stad en hare omstreken heeft verwijderd:

De slaaf *Alexander*, aankomende boed e A. J. Gerdeman.

Terwijl sedert 1o. September nog als afwezig zijn opgegeven:

De slaaf *Abraham*, aankomende Js. Fernandes Jr.

De slaaf *Martinus*, aankomende mind. S. de la Parra.

De slavenjongen *Charles*, aankomende H. A. Monsanto Fils.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aange-
maand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Febru-

arij 1834 G. B. No. 1 vastgesteld.

Paramaribo, den 17 September 1858.

De Prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Transport.

(11330) Den 20sten September 1858. P. C. Vereul qq. den uitlandigen G. J. Lugard aan H. Bijlaart van het Huis en Erf aan de *Heeren straat*, N. W. La. A No. 69, O. W. La. B No. 80.

Paramaribo, den 20 September 1858.

De Griffier bij het Gerechtshof,

Bij indispositie van denzelfen,
W. C. GRUNBERG,
Commies.

(11726) Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* is gedevolveerd de boedel van Lea Mendes Quiros, overleden op den 30 Augustus 1853.

En worden mitsdien alle Crediteuren en Debiteuren deszelfen opgeroepen, om aan het voormelde Departement van hunne vorderingen aanteekening te doen, en hunne verschuldigden aan te zuiveren, op pene als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo, den 20 September 1858.

De Curator,

CHs. LIONARONS.

Eerste Advertentie.

(11727) De Curator en Weesmeester bij het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*, zal met en benevens de mede ondergeteekende op *Dingsdag* den 28n. dezer, des namiddags om 4 uren, door den Vendumeester A. SALOMONS, publiek in het lokaal van hetzelfde Departement doen opveilen:

Het Erf en daaropstaande **Gebouwen**, gelegen aan de Pontewerf- en Zwartenhovenbrug-Straten, bekend onder N. W. La. F No. 17 en O. W. La. D No. 509, aankomende:

1o. den boedel van E. P. van Well zich geschreven hebbende Anna Linscheer.

2o. de uitlandigen W. A. en P. C. Linscheer.

3o. de minderjarigen S. P.- J. P., J. T., en C. M. Linscheer.

4o. S. F. Linscheer.

De bewijzen van eigendom en veilcon-

ditien liggen ter visie bij het Departement voornoemd.

Paramaribo, den 20 September 1858.

De Curator en Weesmeester voornoemd,

CH. LIONARONS.

Mede voor S. F. LINSCHER.

[11728] De Curator bij het Departement der Onbeheerde Boedels zal op Dingsdag den 28 dezer, in het lokaal van hetzelfde Departement, des namiddags om 4 uren, door den Vendumeester A. Salomons doen verkoopen:

De slaven Hendrik en Truijtje met hare kinderen Maria en Henry, benevens eenige gedrukte **Boekwerken** aankomende den boedel G. K. Park.

Paramaribo, den 20 September 1858.

De Curator voornoemd,

CHs. LIONARONS.

[11729] De Weesmeester bij het Departement der Wezen zal met en benevens C. J. Hering nom. ux., op Dingsdag den 28 dezer, des namiddags om 4 uren, door den Vendumeester A. Salomons, publiek in het lokaal van hetzelfde Departement doen opveilen:

Het **ERF** met het daarop staande **Geboouw**, gelegen aan de Hooge Straat op den hoek van de Rust en Vrede Straat, bekend onder La. E No. 352a, aankomende de minderjarige kinderen van wijlen J. C. Smith en de tweede ondergeteekende.

De bewijzen van eigendom en veilconditien liggen ter visie bij het Departement voornoemd.

Paramaribo, den 20 September 1858.

De Weesmeester voornoemd,

CHs. LIONARONS.

mede voor C. J. HERING nom. ux.

De CURATOR bij het Departement der Onbeheerde Boedels zal met en benevens C. J. Hering nom. ux. op Dingsdag den 28 dezer, des namiddags om 4 uren, door den Vendumeester A. Salomons publiek in het lokaal van hetzelfde Departement doen veilen

Het bloote **ERF** gelegen aan de Hooge straat, bekend onder La. E No. 352b aankomende den desolaten boedel Seraphina rendorff. — De bewijzen van eigendom en veilconditie liggen ter visie bij het Departement voornoemd.

Paramaribo, den 20 September 1858.

De Curator voornoemd,

CHs. LIONARONS.

(11725) De Exploiteur bij het Gerechtshof in de kolonie Suriname, zal over een jaar en zes weken, den dag nader te bepalen, publiek bij executie verkoopen:

De verlatene Plantaadje **Bredevoort** cum annexis, gelegen aan de rivier beneden Commewijne, aankomende de minderjarigen M. A. W. H. E. J. C. en A. Jackson op den 13n September 1858 onder Sequestratie gebragt.

Paramaribo, den 20 September 1858.

SIMON ABENDANON Sz.

Op onstaanden Zaterdag den 25n. dezer, des morgens ten zes ure, zal de gewone **EXERCITIE** met de **Brandspuiten** plaats vinden; zullende de Brandmeesters Onderbrandmeesters en verdere werkslieden

ten half zes ure present moeten zijn aan het lokaal der Spuit waartoe zij behooren.

Paramaribo, den 20 September 1858.

De Opperbrandmeester,

H. G. ROUX.

Handelsvrijheid.

(Uit de N. R. Ct.)

I.

Behoeft de weldadige werking van den vrijen handel, althans in Nederland nog betoog, vragen welligt velen. Sedert 1845 volgt men hier te lande den weg, dien hij voorschrijft; en heeft sedert dien tijd de algemeene welvaart niet steeds toegenomen? Ieder Nederlander erkent dankbaar dien zegen, en niemand wenscht het vroegere stelsel van bescherming terug. Waartoe dan bezwezen hetgeen niemand betwijfelt.

Indien hij, die zoo spreekt, bedoelt dat geen voorstander van het beschermende stelsel meer rond en ruitelijk hier te lande dat stelsel in zijn geheel omvang durft verdedigen, dan zijn wij het met hem eens. Maar allen die zich voorstanders van den vrijen handel noemen, zijn het daarom nog niet. De strijd in den laatsten tijd in sommige dagbladen gevoerd, bewijst maar al te zeer, dat er nog velen zijn, die zich vrienden van den vrijen handel noemen, zonder te begrijpen wat vrije handel is en daarom allerlei stelsels verkon- digen, lijnrecht in strijd met dat, waarvan zij beweren de voorstanders te zijn. De een zegt u, of en hoeveel vrijheid aan den handel moet verleend worden, hangt van de omstandigheden af waarin een land verkeert; een ander beweert, gij moet u regelen naar uwe naburen; verleenen deze handelsvrijheid, dan moet gij het ook doen, anders niet; een derde roept u weder toe: ik wil wel vrijheid, maar geene bandeloze vrijheid; men moet er voor zorgen, dat door de vrijheid van handel, de volksvoeding niet wordt benadeeld.

Zietdaar beweringen en stellingen, die haren oorsprong in niets anders hebben, dan in gemis van het juiste begrip der zaak, waarover gesproken wordt.

Vrijheid van handel wordt daarbij in den zin van vrijheid van het bedrijf van den handelaar opgevat. Men ziet daarin eene begunstiging, eene bescherming van den handelstand en stelt daar tegenover de klasse die de fabrieknijverheid uitoefent. Van daar de verschillende dwaalleeren: indien het land voornamelijk voor handel bestaat; moet in den regel de handel door vrijheid beschermd worden; maar als er takken van nijverheid zijn waarin volen hun bestaan vinden, dan moet voor deze een uitzondering op dien regel worden gemaakt. Voorts: gij moogt den handel wel door vrijheid beschermen; maar als de fabrieknijverheid van ons land bij den nabuur geene vrijheid geniet, dan moet gij haar binnen uwe grenzen beschermen, opdat haar toestand gelijk zij aan dien van den nabuur. Kindelijk gij moet in den regel wel vrijheid van uitvoer toestaan, maar ziet gij dat daardoor de levensmiddelen te duur worden, dan moet gij dien tegengaan.

Alle deze dwalingen ontstaan alleen daaruit, dat men de zaak in hare eenvoudigheid niet begrijpt of niet begrijpen wil.

Met vrijen handel wordt in beginsel niet bedoeld, het bedrijf van den handelaar, den han-

del in zijne eigenlijke beteekenis, maar slechts het ruilen, dat een ieder, hij moge handelaar zijn of niet, dagelijks, ja mogelijk wel tien, twintig of meermalen op den dag doet, namelijk het ruilen van hetgeen hij missen kan of wil, tegen hetgeen waaraan hij behoefte heeft. De bedoeling wordt beter uitgedrukt door het Fransche *libre échange*, vrije ruil, dan door ons »vrije handel.»

Indien gij brood om u te voeden, linnen, katoen of laken noodig heb om u te kleden en geld missen kunt, om het te koopen, dan vervoegt gij u tot hen, die brood, linnen, katoen of laken te missen hebben en ruilt met hen uw geld, tegen het door u benoodigde. In dien ruil, beweert de voorstander van den vrijen handel, moet een ieder vrij zijn, om te gaan waar hij het goedkoopst te regt kan. De staat mag hem niet dwingen, meer voor die benoodigdheden te betalen, als waarvoor hij zonder dien dwang te regt zoude kunnen komen. Wonen b. v. een Nederlander en een vreemdeling naast elkander, en ik kan een el laken bij den vreemdeling voor / 3.50 koopen en moet daarvoor bij den Nederlander / 4 betalen, dan mag de staat ten gunste van den Nederlandschen verkooper, het laken van den vreemdeling niet met 60 cent belasten, om mij te dwingen het laken van den Nederlander voor / 4 te nemen, dat ik zonder dien dwang, van den vreemdeling voor / 3.50 zoude hebben kunnen krijgen. Een ieder begrijpt, dat het gevolg van zulk een dwang niets anders is, dan geld uit den zak van den eenen Nederlander te nemen, om het den ander te geven, en daar alle ingezetenen voor de wet gelijk moeten zijn, zoo is dat nemen van den een, om het den ander te geven, eene schreeuwend onregtvaardigheid, die in een goed geordenden staat niet geduld mag worden. Zegt men, als die dwang niet uitgeoefend wordt, dan kan de Nederlandsche lakenfabrikant niet leven, dan is het antwoord, dat een ieder van zijn eigen arbeid, maar niet ten koste van ander moet leven. Kan mijn huurman van zijn handwerk of zijn handel niet bestaan, ik zal hem beklagen, maar daarom mag de overheid mij niet dwingen hem te onderhouden. Hij moet dan een ander bestaan zoeken, waarin hij voor zich en de zijnen onderhoud vindt. Wil ik liefdadigheid uitoefenen, dan doe ik het omdat mijn gevoel mij daartoe dringt of mijne godsdienst het mij tot plicht stelt. De wet mag er mij echter niet toe dwingen.

Dit is het eenvoudige en onwederlegbare beginsel dat aan hetgeen men het stelsel van vrijen handel noemt, ten grondslag legt. Het bedoelt niets dan de vrijheid van een ieder om te koopen, waar hij het goedkoopst te regt kan en te verkoopen, waar zijne waren het best betaald worden. Die vrijheid om te ruilen met hen met wie en op de wijze waarop men dit het voordeeligst vindt, is alleen vrije handel genoemd, omdat de dwang door het beschermende stelsel uitgeoefend, het eerst door den handelaar wordt ondervonden, die van het buitenland de goederen in het groot trekt. Daar deze echter de vreemde waren niet voor zijn eigen gebruik noodig heeft, maar ze voor dat der ingezetenen van het land, waarin hij ze invoert moeten dienen, zoo komt de dwang, dien hij uit de eerste hand ondervindt, terug op allen die een doel dier waren mogten noodig hebben. De vrijheid van handel, wordt dus niet ten zijnen gunste,

maar ten gunste van alle verbruikers gevraagd.

Het beschermende stelsel bedoelt niets anders, dan enkelen ten koste van allen te doen leven; dat der handelsvrijheid, om een ieder door zijn eigen arbeid in zijne eigene behoeften te doen voorzien.

Hierop komt de zaak neder, ontdaan van al den omhaal, waarmede men haargewoonlijk bezwaart; en zeker is het niet mogelijk, uit het oogpunt der rechtvaardigheid, iets voor het beschermende stelsel te zeggen.

Men tracht echter uit dat van algemeen nut te redeneren. Het is toch in het algemeen belang; zegt men; dat zooveel die een zekeren tak van nijverheid uitoefenen; niet broodeloos worden. Men ziet al dadelijk in, dat het hier eigenlijk op eene gedeeltelijke bedoeling aankomt. De inlandsche laken-fabriekant kan, om bij het gebezigde voorbeeld te blijven, niet bestaan, als hij zijn laken tegen f3,50, waarvoor men het van den vreemde kan krijgen, verkoopen moet. De verbruiker moet hem dus 50 centen meer geven, opdat hij zoude kunnen leven, d. i. met andere woorden, de man kan van zijn arbeid niet bestaan, ieder Nederlander die laken gebruikt, moet hem dus voor zijn levensonderhoud 50 centen op ieder el laken schenken.

Kan die bedekte bedoeling in het algemeen belang zijn?

Wij komen weder tot ons laken terug.

Neem aan dat er in een land 100,000 el laken worden verbruikt. Als men die van den buitenland 50 cents per el minder, dan van den inlander koopt, dan worden jaarlijks f50,000 door de lakenverbruikers bespaard, die voor hen of in hunne nijverheid of om zich andere benodigdheden aan te schaffen, worden verbruikt. Jaarlijks wordt dus het kapitaal, dat in het land voor werk kan worden besteed f50,000 grooter. Worden die f50,000 aan den lakenfabrikant gegeven, die slechts met die f50,000 kan blijven fabriceren, het kapitaal dat aan den arbeid besteed kan worden zal hetzelfde blijven en de arbeiders over het algemeen kunnen f50,000 minder aan verschillende onderwerpen verwerken. Het is dus zeker in het belang van het algemeen, dat die f50,000 jaarlijks bespaard blijven, waardoor meer werk kan verschaft worden.

Maar antwoordt men, hetgeen gij aan deze zijde wint, verliest gij aan de andere, want dan zijn de lakenarbeiders zonder werk.

Dit is zeker waar, maar wie zegt, dat zij altijd lakenarbeiders moeten blijven? en met welk regt, vraagt men een bijdrage van iederen lakenverbruiker, opdat de lakenarbeider steeds laken blijve weven?

Of hij heeft het lakenfabriceren begonnen, zonder dat er een beschermend regt voor bestond en dan heeft hij een slecht handwerk gekozen, waarvan hij zelf het nadeel moet dragen; of hij is in die keus geleid, omdat het lakenfabriceren beschermd was; en dan moet de staat hem die bescherming nog een korten tijd, b. v. vijf jaren laten behouden, opdat hij zich dien tijd ten nutte make om eene andere betere zaak te zoeken. De bescherming op zich zelve was onrechtvaardig tegen allen; maar het plotseling staken van de lang verleende bescherming, zou niet minder onrechtvaardig zijn jegens hen, die men door die onrechtvaardigheid tot het uitoefenen der schandelijke nijverheid heeft verleid. Men behoort dezen dus

den tijd te geven, om te zien op eene andere wijze zijn brood te verdienen en den overgang van het valsche tot het onjuiste stelsel zoo onschadelijk mogelijk maken.

Maar het omhelzen van het juiste stelsel is in het algemeen belang, en al lijden ook enkelen door den overgang, men mag op den verkeerden weg niet blijven doorwandelen.

Dit zijn de eenvoudige beginselen, waarop het stelsel van den vrijen handel rust. Daaraan zullen wij bovenopgesomde dwaalbegrippen toetsen.

II

Vrije handel is dus vrijheid voor den ingezetenen, om zich op de goedkoopste wijze zijne behoeften aan te schaffen. Deze vrijheid is zoo natuurlijk, zoo vereenzelvigd met het regt van een ieder om over de vruchten van zijn arbeid tot zijn eigen welzijn te beschikken, zoo onafscheidelijk van het regt van eigendom, dat geene der vrijheden, waarop de mensch prijs stelt, minder betwistbaar schijnt. En toch zijn er die zeggen: of men u die vrijheid laten kan, hangt van de omstandigheden af. Woont gij in een land, dat hoofdzakelijk van fabriek-nijverheid bestaat, dan moet zij u in den regel worden ontnomen. Gij zult dan gedwongen worden voor uwe kleederen, uw huisraad, uwe lijfsieraden en andere benodigdheden aan den inlandschen fabrikant veel hooger prijs te betalen, dan waarvoor gij u die voorwerpen bij den buitenlandschen kunt aanschaffen; want zonder dat kunnen die fabrikanten niet bestaan. In een land van handel moet de vrijheid regel zijn; is daar echter eene nijverheid die aan velen brood geeft, maar door buitenlandsche concurrentie wordt bedreigd, dan moet ook opdat de beoefenaars van dien tak van nijverheid leven kunnen, bij uitzondering bescherming worden verleend.

Maar vraagt gij wellicht wat gaat het mij aan of die menschen van hunne nijverheid bestaan kunnen of niet. Er rust op mij geenerlei verplichting hen te onderhouden. Zij zijn noch mijne ouders noch mijne kinderen, noch op eenigerlei wijze aan mij verwant. Kunnen zij van hunne nijverheid niet leven, dat zij dan een ander middel van bestaan zoeken; maar ten mijnen koste den sleur te blijven volgen, waaraan zij zich eens gewend hebben, hiertoe hebben zij geen regt.

Deze redenering is juist en onwederlegbaar. En toch zijn er, die haar niet willen begrijpen. De staat is voor hen eene voorzienigheid, die voor alles moet zorgen, ook voor de broodwinning der burgers. Als de inlandsche fabrikant, zeggen zij, niet met den buitenlandschen kan concurreren, dan moet hij beschermd worden, anders verliezen vele handen werk. Het ware zeker veel logischer te besluiten, als het bedrijf van den fabrikant hem geen brood meer geeft, dan moet hij een ander zoeken.

Er rust op den staat geenerlei verplichting, om voor de broodwinning zijner burgers te zorgen. Zeker mag hij den een niet dwingen, den ander te onderhouden. Integendeel, de staat gaat zijne bevoegdheid ver te buiten, als hij zich in de bijzondere belangen der burgers mengt. Hij moet er voor zorgen, dat een ieder vrij en ongestoord voor zijne eigene belangen kan waken, meer behoeft, ja! meer mag hij niet doen. Neemt men aan, dat de regering den een mag dwingen, om den ander in het vinden der middelen tot zijn onderhoud behulpzaam te zijn, dan is het socialisme tot regeringstelsel geproclameerd. Do eigendom is dan een hersenschim, en het is de staat, die decreteert hoeveel gij daarvan moet afstaan, om uwe mede-ingezetenen te ondersteunen. Het stelsel van bescherming rust op geen anderen grondslag. De protectionist zegt, deze of gene

fabriekant moet van zijne nijverheid bestaan; daarin wordt hij door de buitenlandsche concurrentie belemmerd; ieder zijner medeburgers moet hem dus zooveel meer voor zijn fabriekant betalen, als hij noodig heeft, om te kunnen blijven fabriceren, dat is met andere woorden: ieder die het soort van goederen behoeft, dat hij fabriceert, moet een deel van zijn eigendom geven, om in het onderhoud van zijn medeburger-fabriekant te voorzien, even als de socialist, die van u het onderhoud van openbare werkplaatsen eischt, opdat de werklieden steeds werk kunnen vinden. De wijze waarop die eisch geschiedt, doet tot het wezen der zaak niets af. De protectionist oefent den dwang in den vorm van een inkomend regt uit; de socialist in dien van de opbrengst voor openbare werkplaatsen; in wezenlijkheid eischen beiden den afstand van een deel der bezittingen van sommige burgers, om aan anderen werk te verschaffen. Integendeel! de socialist is in zoverre nog rechtvaardiger, dat hij de bijdrage als algemeene belasting vraagt; terwijl de protectionist, den last, die toch ook hij beweert, dat in het algemeen belang gedragen moet worden, slechts op de schouders van enkelen legt, namelijk, alleen van de verbruikers der gefabriceerde goederen. Het socialisme is niets dan een consequent protectionisme.

De regel, dat een ieder de vrijheid moet hebben te koopen, waar hij het goedkoopst te regt kan, die den grondslag van den vrijen handel uitmaakt, is een onmiddellijk uitvloeisel van het regt van eigendom, en evenmin als men de uitoefening van het regt van eigendom van omstandigheden mag laten afhangen, kan men dit de toepassing van den vrijen handel. Of een land voor het grootste deel van fabriek-nijverheid of van handel bestaat, de zaak blijft volkomen dezelfde. Een ieder behoeft slechts voor zijn eigen onderhoud te zorgen, en kan niet gedwongen worden een deel der vruchten van zijn arbeid af te staan, om in dat zijner medeburgers te voorzien.

Men heeft ons de protectie in de koloniën tegengeworpen. Daar, zegt men, wordt de handel wel beschermd, waarom zou men het in ons land de fabrieken niet doen.

De tegenwerping geldt eigenlijk ons niet, want wij hebben steeds beweerd en beweren nog, dat men ook in de koloniën geleidelijk tot de afschaffing van bescherming komen moet.

Intusschen valt het niet te ontkennen, dat omtrent de koloniën andere beginsels in aanmerking komen, als omtrent het moederland.

Het beginsel van den vrijen handel in het moederland is, zoo als wij hebben aangetoond, dat de eene burger niet gedwongen mag worden in het onderhoud van den anderen te voorzien.

Maar de ingezetenen onzer koloniën, althans onzer Oost-Indische, zijn onze medeburgers niet. Oorspronkelijk zijn die bezittingen win-gewesten, en nu beweren de voorstanders van het zoogenaamde koloniale stelsel, dat die win-gewesten moeten beheerd worden ten behoeve van het moederland en dat men ze aan diens welvaart dienstbaar moet maken. Men heeft dus het regt, zeggen zij, hen te dwingen den handel en de nijverheid van het moederland te ondersteunen.

Wij deelen dit gevoelen niet; wij gelooven, dat men de koloniën, het mogen win-gewesten of nederzettingen zijn, wil men ze behouden, tot haar eigen welzijn moet besturen. De betrekkingen tusschen haar en het moederland zullen daardoor hechter worden en de voordeelen die zij voor het moederland afwerpen, zullen op den duur grooter zijn, dan indien men ze te bate van het moederland exploiteert.

Hoe dit echter zij, deze kwestie is geheel afgescheiden van die des vrijen handels en

daaruit kan men noch voor, noch tegen haar eenig argument trekken.

Men kan een krachtig voorstander van den vrijen handel zijn en tevens een vriend van het koloniale stelsel. De eene zaak heeft niets met de andere gemeen. De tegenwerping welke men uit de handelingen in de koloniën put, heeft haar grond slechts in eene verwar- ring van onzelyks-orige begrippen. De pro- tectie rust daar op het denkbeeld van overheer- sching van veronnenen volken; die in het moe- derland van den eenen burger ten voordele van den ander. Als het eene geoorloofd is, is het zeker nog het andere niet.

[Vervolg in ons volgend nummer.]

Men meldt uit Francker het volgende: Dat men alhier op het gebied der werktuigkunde niet stil staat, blijkt uit de onlangs door den heer S. W. Jansen, horologiemaker alhier, uitgevonden reguleur van eene geheel nieuwe constructie; waa door in den gang van pendu- lo, slag- en speelduurwerken eene belangrijke verbetering zal kunnen worden aangebragt. Dit schijnbaar nietige, doch zeer kunstig uitge- dachte werktuig, dat zonder bezwaar en met betrekkelijk geringe kosten op genoemde uur- werken kan worden toegepast, beheerscht vol- komen derzelver gang, zoo zelfs, dat bij eene proef met vijfmaal verdubbeld gewigt, waar- door bij gewone uurwerken eene versnelling van 40 tot 160 slagen per minuut veroorzaakt zou worden, met de toepassing van het werktuig geene de minste versnelling werd waargenomen.

De Lunatic-commissie heeft een rapport over de krankzinnigen gestichten in Eng- land in het licht gegeven. Het rapport vestigt voornamelijk de aandacht op de onbereikkelde krankzinnigen, die op kosten van de gemeente opgesloten en verpleegd worden. Het aantal dier ongelukkigen was in het begin dezes jaars van 16,657 tot 17,572 vermeerderd. De meesten dezer in- rigtingen in Engelsche graafschappen en steden, laten veel te wenschen over, en de commissie noemt deze met name. In het krankzinnigen gesicht te Haverford West, in South Wales, ontdekte de com- missie in September 1857, dat aldaar, in weerwil van al wat daartegen gedaan was, nog altijd een schandelijk folterstelsel in stand gehouden werd. Een arme, krank- zinnige en zachtzinnige vrouw, werd daar- door bijna van het gezigt beroofd. Voorts wordt Acomb House te York en eene soort gelijke inrigting te Reigate sterk gelaakt. Te Haverford West werd de geneesheer van het Huis op last van de commissie, ontslagen. Aandacht verdient het gevoelen van de commissie, dat in de bijzondere krank- zinnigen gestichten een aantal personen, zon- der goedkeuring van eenige openbare autori- teit, als krankzinnig opgesloten zijn. Men telt te Londen 37 zulke bijzondere krank- zinnigen gestichten. Een dier gebouwen, Brandenburg House, was vroeger het zomer verblijf der gemalin van George IV.

Uit St. Petersburg wordt gemeld, dat eene ukase is verschenen, waarbij de boeren van de jaarlijksche schatting aan de edelen worden vrijgesteld. Deze maatregel is ongetwijfeld zeer belangrijk en bewijst op nieuw, dat het den ernstigen wil is van den czaar, de zoo noodige hervormingen in zijn rijk in te voeren.

Producten-Handel.

Bij Inschrijving verkocht:

SUIKER. Den 20sten dezer, van plant- Ellen, 21 v. a 11.50 cent.

De geannoteerde 10 panchons Rum van plant, Catharina Sophia, zijn niet toegewezen.

Scheepvaart.

UITGEKLAARD.

Den 20n. dezer, de Nederl. Schr. Ancona, kapt. G. P. Emanuel, naar Demerarij, lading: 9 baten kofte koffij 1555 pond, 6 balen kakao 950 pond, 10 vaten pindas 810 pond, 5 vaten blier 30 gallons, 30 vaten bonen, 25 hammen, 4 kippen stokvisch, 75 kazen, 10 vaatjes boter, 20 pollen patentolie, 25 vaatjes saucij- jes, 3 okshoofden azijn, 2 kisten banket, 50 manden seltserwater, 2 kisten ronde kazen, 30 manden aardappelen, 8 drums bakkeljaauw, 10 vaten pik en teer, 250 ponden breenwerk, 6 damejeans groenver, Uit het Entrepot 119 roode kelders genever en voor Exportatie 300 groene kelders genever.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Catharine Elisabeth, kapt. J. Zuiderduin, adres bij H. Degenhard. Vertrekt in ballast den 25sten dezer.

Caspar de Robles, kapt. van Slooten, adres bij H. Degenhard. Sleit den 30sten dezer.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Favereij.

Wilhelmina, kapt. Klint, adres bij C. J. Leijssner.

Josephina Bernardina, kapt. A. F. Bos, adres bij J. Gisius.

Amsterdam, kapt. Wehdeмейer, adres bij H. Degenhard.

Eliza, kapt. Visser, adres bij M. J. Pol k.

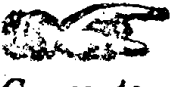
Rijnbrand, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius.

Triton, kapt. Duinker, adres bij J. Gi- sius.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

ADVERTENTIE.

 Godsdienstoefening bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente*, op **VRIJDAG** den 24sten Sep- tember e. k. des avonds, *half zeven ure.*

(11716) Na een langdurig en smartelijk lijden overleed heden mijne geliefde Echt- genoote **WILHELMINA CORNELIA VAN HELDEN**, in den ouderdom van 31 jaren en 11 maanden, mij nalatende *zeven kin- deren* die het verlies der brave en zorgen- de moeder niet kunnen beseffen.

A. F. LISSONE.

Pl. Breukelerwaard,
17 September 1858.

Onder mededeeling dat het bedrag der intekening in de **LOTERIJ** ten

behoefte der Armen van de *Nederlandsch-Portugiesch Israëlitische Gemeente*, waar- van de trekking op gisteren avond heeft plaats gehad, de Som van **f 1434.** be- loopt, betuigt het **ARMBESTUUR** dier Ge- meente zijnen dank aan allen, die zoowel door inzending van **VOORWERPEN** daars- toe, als door **Inteckening**, blijken gegeven hebben van deelneming in het lot immer arme Port. Israel. Stadgenooten.

Paramaribo, den 16 September 1858.

Namens het Armbestuur voorad.,

A. J. DA COSTA,

Lid en Secretaris.

[11512] G. L. BATENBURG V. D. M., uithoofde van zijn kortstondig verblijf als hier buiten de mogelijkheid bezoeken af- te leggen, verschoont zich deswege minzaamst en roept aan allen het hartelijks **Vaar- wel** toe.

Tooneel-Genootschap: THALIA.

BEEDEN, 21 September 1858.

Do **SNIJDER** en zijn **ZOON**,

Blijspel in *twee* bedrijven,

en na hetzelfde:

Do **BRANDSCHATTING**,

Blijspel in *een* bedrijf.

Aanvang precies om *half acht ure.*

De Secretaris,

(11717) H. F. WESENHAGEN.

Benoodigd voor de Plant. Kent: DIVERSE ARBEIDERS.

De Inschrijvings billetten worden inge- wacht ten kantore van den ondergeteekene, alwaar eene specifieke lijst is aange- plakt, tot Vrijdag den 24 September 1858, des voormiddags 10 ure.

(11718) Wm HUMPHREYS qq.

Sociëteit: HARMONIE.

Aan de Hll. leden wordt namens het Bestuur ter kennis gebracht, dat de **Kac- gelbaan** reeds voltooid is, en op Don- derdag avond den 30 dezer, eene Algemeene Vergadering zal worden belegd ter behan- deling van het Wets ontwerp en huishou- delijke werkzaamheden, en kort daarop de **IVINDING** plaats vinden.

(11467) J. J. SALOMONS.

Tegen GEREED GELD

wordt te **K O O P** aangeboden:

D. m. 1500 & HEELE HOFFIJ.

[11513] Te bevragen ter dezer Drukkerij.

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . f 20—

voor zes maanden . . . 11—

„ drie „ . . . 6—

Voor elk afzonderlijk nummer

der Courant . . . —2½

De prijs der Advertentien is per regel . . . —2½